

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Praška „Politik“ in hrvatsko državno pravo.

Kakor nedavno o Slovencih, tako je par dni pozneje „Politik“ izrekla neosnovano sodbo svojo o hrvatskem državnem pravu in s tem izzvala ostre proteste po vsej trojedni kraljevini. Zaderski „Narodni list“ zavrača jo tako:

„Praška „Politik“, nemško glasilo staročeške stranke, prinesla je štev. z dne 14. t. m. dopis, na kateri se moramo ozirati. Češkega lista dopisnik piše o razpravah dalmatinskega zbora, v katerem je hrvatska stranka odločno izrazila svoje težnje po združenju s Hrvatsko in Slavonijo, popolnoma ozbiljno, da Ogerska, Hrvatska in Slavonija nemajo pravice zahtevati, da se Dalmacija združi s Hrvatsko in Slavonijo. V pogodbi mej Avstriji in Ogersko, pravi dopisnik Praškega lista, o Dalmaciji ni govora, torej nema Ogerska do Dalmacije nikake državne zahteve. Svobodno posamičnemu Hrvatu ali pa Dalmatincu želeli si združenja, a državno pravno nemata Ogerska in Hrvatska nobene pravne zahteve do Dalmacije, Avstrija pa nobene dolžnosti, da bi jim jo izročila.

Ta zavednost češkega lista uprav vzbuja v nas na jedno stran smeh, na drugo sožaljenje. Dopisniku češkega lista ni znana pogodba mej Hrvatsko in Ogersko, vsled katere je Dalmacija celovit del kraljevine hrvatske, in ima Ogerska dolžnost terjati od Avstrije, da se Dalmacija pridruži Hrvatski.

Razen prisežnega pisma, na katero je kralj Fran Josip I. pri kronanju prisegel, govori § 66. nagodbe jasno: „Kraljevina ogerska priznaje celokupnost Hrvatske in Slavonije in prizadevala si bode, da se oživotvori, rekse ne bode nehala zahtevati na podlagi pravic svete krone ogerske reinkorporacijo Dalmacije, in da se Dalmacija pridruži kraljevinama Hrvatski in Slavoniji; no vsekako se ima zaslizati tudi Dalmacija o pogojih te reinkorporacije.“

To je krona priznala v stotinah državnih pisem in spisov nasproti oni zemlji, ki ima jedina do Dalmacije državne zahteve, nasproti Hrvatski.

Da tega češki list ne ve, to je vrlo žalostno,

kakor je tudi jalova ona argumentacija, s katero skuša dokazati, da Ogerska in Hrvatska nemata nobene pravice do Dalmacije. In tudi ko bi ta pravica Hrvatske in Ogerske do Dalmacije bila najjasneje dokazana, bi češki list Dalmacije nikdar ne pustil iz zveze avstrijskih dežel, ker v avstrijskem parlamentu 8 dalmatinskih glasov podpira Taaffeovo vlado! Že ta razlog oportuniteta bi ne dopuščal, da se Dalmacija vrne onemu, kateremu po hrvatskem državnem pravu pripada.

Mi iz vsega srca želimo, da naši slovanski bratje v Avstriji dobé svoje pravice ter se radujemo njihovih uspehov; to čustvo solidarnosti slovanske nalaga nam, da spoštujemo državno pravo kraljevine Češke, nasproti pa terjamo od čeških bratov, da tudi oni spoštujejo državne zahteve Hrvatske, a mej temi zahtevami je danes prva in najglavnejša: Združenje Dalmacije s Hrvatsko in Slavonijo. Ako je sila avtonomične stranke v avstrijskem parlamentu tako slaba, da je zavisna od celih 8 dalmatinskih glasov, ki državno pravno ne spadajo v ta parlament, tedaj pač želimo, da bodi avtonomična stranka jačja, nego je. No iskreno spoštujoči češki narod, vemo dobro, da je „Politik“ iztaknila ta razlog oportuniteta ne kot češko narodno glasilo, nego v svojej lastnosti kot glasilo staročeške stranke, ki bi v boji proti Mladočehom težko pogrešala 8 hrvatskih glasov iz Dalmacije. Dokler so Dalmatinci ondu, bodo vedno stali z ostalimi Slovani, no zato treba spoštovati državni odnosaj kraljevine Dalmacije proti Hrvatski.“

Družba sv. Cirila in Metoda.

(Dalje in konec.)

Če pomislite tisoč let nazaj, radostno gledate jutranjo zarijo, ki je zažarela mej Slovenci, ko sta jim sv. brata Ciril in Metod oznanjevala „krst častni in slobodu zlatnu“. Blagovestnika nesta oznanjevala samo sv. vere, bila sta i prvoborniki pravicam slovanskega jezika, v katerem sta izobraževala rodove slovanske, da je tako lepo uspevala mej njimi krščanska omika. To je kažipot naši družbi.

Naše šolstvo mora biti narodno, to je bistveni pogoj za obstanek našega naroda. (Dobro, dobro!) Za ta znak našega šolstva pa se borimo, odkar

se je vzdramil naš rod. V tem oziru je naša šola pač prava trpinka-mučenica. Koliko naporov je trebalo, da se je vsaj v nekaterih krajih osnovala na zdravi pedagogijski podlagi. Ali ni do novejših časov skoro ves aparat deloval na to, da bi se nemščini, oziroma laščini, pot pripravila v naše učilnice? In kakor hitro je nemščina (laščina) v šoli, jame prevladati ter potisne materinščino v kot. (Istina.) Gospoda! Problem o uspešnosti in neuspešnosti pouka v tujih jezikih z odstranjevanjem materinščine bo še le tedaj ugodno rešen, ko zmaga pravica materinščine, a neovrgljiva je resnica, da je uspešen pouk le na podlagi materinega jezika.

Velecenjena skupščina! Menim, da se ne motim, da ste z menoj istih mislij: V šolah po našem ozemlju manjka slovenskega duha; narodnega duha, slovenskega mišljenja in čutenja; že mladini moramo ucepiti v srce poleg krščanske še slovensko zavest, da svojo domovino najbolje pozna, da svojo rodno mater, svoj narod, svoje krasne gore in dole... najbolj ljubi, zanje živi in gori; druge narode pa zaradi njih omike i lepih lastnostij ceni i spoštuje, kakor se kristjanu spodobi. (Živahno odobravanje.) A da bi se Slovenci vzgojevali le za nekake sluge bližnjim sosedom, menim, gotovo ni krščanski. Mi ne iščemo, mi ne silimo inorodnih otrok v svoje šole — naj pustijo tudi drugi našo deco nam, vzgojevali jo bomo že sami v takem duhu, ki nam pristuje. — Da pa je faktično tako, označuje šolstvo, ob naših jezikovnih mejah. Kako so nekaterniki, ki nemajo pojma o slovenstvu, gibčni in urejujejo naše šolstvo, da bi nas osrečili z nemščino, češ, kako vam je potrebna in koristna, a zato, da bi njim, živčim mej nami, ne bila potrebna slovenščina; (Smeh, tako je!) torej o njih velja: Timeo Danaos et dona ferentes.

Naša družba je torej pozvana, da pospešuje narodno ustajenje, da varuje naš rod narodne smrti. Ali je mogoče, da bi naš rod zamrl? Upam, da nas hoče previdnost božja, ki nas je vključil v neprestanemu zatiranju ohranila tisoč let in še več, še imeti na tem ozemlju, kjer bivamo zdaj — tudi v interesu naše ljubljene Avstrije, (Res je!) Pa tudi tu velja: Pomagaj si sam, i pomagaj ti bode Bog! Koliko našega roda je vsled nebržnosti izumrlo! Ozrite

LISTEK

Blôdne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš - Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

XIV.

(Dalje.)

Kvêť začutil je bodalo namerjeno ravno nad srce, a zadostoval je le gibljej z roko, da se je rešil studenega jekla.

Zdaj stopil je Refunda naprej. Njegovo oko pod gostimi belimi obrvmi počivalo je na obrazih vojakov s tako čudnim pogledom, da so nehote povsesili puške k snegu, kakor bi jim roke na jedenkrat ohromele, in da so se razstopili, da bi mogli brez ovire nesti rakev Adamčev. Sami Podlesci umikali so se pred njim, kakor bi ne bil človek iz kosti in mesa, očem njegovim so se izogibali in svoje poglede povešali so v sneg, ker v njegovih se je svetilo, kakor kedar se ogenj najbolj razgori in radi moči plamenov niti svoje besede ni slišati.

„Ali ne veste, kaj ste prisegli svojem cesarju

vojaki? — Potikača se bojite? — Svoje dolžnosti pozabljate! — Pripišite si to samim sebi!“

Čudo, da si sodnik Ouřada ni razgrizel jezika od jeze.

A vojaki so javaljne slišali njegova očitjanja. In ako bi bili slišali njegove besede, možno da bi se mu bilo slabo godilo. Stali so še vedno z bodali zabodenimi v sneg, kakor bi bili res popolnoma pozabili, čemu so danes zjutraj prišli v Jiřice, da so imeli na vsak način zabraniti pogreb Adamčev, ako bi ga hoteli v rakvi pokopati.

„Primrznil jih je!“ mislili so si Podlesci, in le kdo sem ter tija je pogledal po strani visoko, vzravnano postavu Refundovo.

Gospodu župniku bilo je samemu nekako tesno, ko so obstale njegove oči na suhem, nenavadno upalem obrazu starega moža, o katerem je že pred mnogimi leti slišal najčudovitejše pripovedke in s katerim se je danes tako nenadejano sešel.

Po Jiřicah klenkal je zopet zvomec. Pozvanjal je Adamcu na poslednjo pot. Pogrebni spreved víl se je skoro skozi vso vas. Iz tukajšnje vasi ostal je malokdo doma, in kaj se jih je vključ slabemu vremenu sešlo iz okolice. Možje razvrstili so se za sanmi po dva in dva. Na čelu vsem koratila sta

Refunda in Kvêť. Krovec Skûra namestil se je na saneh za rakvo.

Vojaki stali so pred kočjo res kakor primrzli z glavo povešeno na prsi in z bodali zabodenimi v sneg.

Spreved bil je že daleč za vasjo, ko je desetnik zakričal nekaj po nemški. Puške bile so takoj na ramah vojakov, zopet nemško povelje, in vojaki korakali so v odmerjenih korakih k sodnji.

Smučí čakale so še na dvorišči. A vojaki neso sedli več in čez nekaj hipov bili so tudi za Jiřicami. Ouřada ni jim dal niti grižljeja, rekel jim ni, da bi sedli in niti poslovil se ni od njih. Sedel je za mizo mračen in razjarjen bolj kakor puran, če se ga razjezi z rudečo ruto. V roki držal je pero in pred saboj je imel polo grobega papirja, pisal je brez dvojbe uradu poročilo, kako se je izvršil danes pogreb Adamčev, in da vojaki neso ubogali vključ vsem kaznim in da bi bili brzo prestopili na stran upornikov. —

Po pogrebu poklical je gospod župnik Kvêť v župnijo. Kmet mudil se je pri njem dolgo časa, in ko je odhajal, stale so na pokopališči še množice razpravljajoč nad mero živo o današnjem dogdku.

se na sever, na izhod, na zahod . . . nebotične gore, širne planjave, cvetoče doline, šumeče reke in bистри studenci . . . vse vprek vam šumi in govori:

Bili nekdanj smo slovenski, — a zdaj nismo več, samo imena nosimo še vaša! . . .

Toda sklenimo! Naloga naša je stati na braniku mile domovine. Izvojevati nam je z vsemi postavnimi sredstvi šolstvo slovensko v duhu naših zavetnikov sv. Cirila in Metoda, v duhu Rudmaša, A. M. Slomška in drugih rodoljubnih učiteljev. V to svrhu se moramo združiti vsi, kojim bije srce za vero in rod. Vsi imamo posla dovolj: državni in deželni poslanci, duhovščina, učiteljstvo, odvetniki, narodno ženstvo, obrtniki in kmetovalci . . . vsi delujmo po uzvišenem gaslu našega dobrotnega cesarja: Viribus unitis — in blagoslov božji bo rosil na našo setev — da dozori žetev, da bo naš rod gospodar v svoji domovini.

Glede na vse to sklenem z željo slavnega Nik. Tommasea: „Da Bog narodnost našo čuva!“ (Živahno odobravanje. Tajniku čestitajo.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 23. avgusta.

Vest, da bodo Mladočehi osnovali nov list, ki bode v nemščini izhajal na Dunaji je neosnovana. To je bila le želja nekaterih Mladočehov, v čina češke liberalne stranke pa misli, da takega lista ni treba. Odločno se seveda upira osnovi takega lista dr. Julij Gregar, ker bi potem „Narodni Listy“ imeli škodo. Realisti pa baje namerjajo svoj tednik „Čas“ premeniti v dnevnik, toda še le pred bodočimi volitvami za državni zbor. — „Narodni Listy“ se pritožujejo, da je mej poročniki, ki prihajajo iz Dunajskonoovomeške akademije, jako malo Čehov. V času, ko je vojaška dolžnost obča, je važno, da bi bil češki narod tudi v vojski zastopan primerno svojemu številu, inteligenci in davkom, katere plačuje. Sedaj res v vojski neso naklonjeni Čehom, toda temu je le to uzrok, ker so višji poveljniki vzrasli v času, ko je narodna in državljanska samozavest bila zločinstvo. Toda to bode kmalu drugače. Ta list zahteva, da bi češki stariši bolj pošiljali sinove svoje v vojaške šole. Pri tako obširni vojni dolžnosti, kakor je sedaj, mora vojska biti do neke stopinje narodna vojska, to je pa le mogoče, če bodo častniki napolnjeni narodnega duha. Če sedaj hočejo pri častnikih zatreti narodno zavest in jo nadomestiti z nekim avstrijskim patriotizmom, je to že zastarana navada, ki so jo glede Madjarov, Poljakov in Srbov že opustili.

Ogerski vladi se še ne bode posrečilo napraviti ravnovesja v budgetu, kakor kaže. Davek od spirita veliko manj donaša, nego se je pričakovalo. Tudi podraženje tobaka je imelo haš nasprotni učinek nego se je pričakovalo. Tobaka se toliko manj porabi, da so se državni dohodki pomanjšali.

Vnanje države.

O shodu nemškega in avstrijskega cesarja piše se še vedno mnogo po listih. Oficijozna „Hamburgische Correspondent“ ve povedati, da se je pri tem shodu doseglo popolno sporazumljenje mej zaveznima cesarstvom glede odnošajev z Rusijo, o katerih so poprej v Berlinu malo drugače sodili nego na Dunaji. Kaj natančnejega pa seveda ta list ne pove in zatorej tudi ne moremo soditi, če bode to sporazumljenje tudi v korist Avstriji, ali pa le Nemčiji, da skoro se bojimo poslednjega.

Kraljica srbska se še ne vrne v Beligrad. Kakor se poroča, je zbolela ter mora zatorej ostati

v Rusiji. Morda so pa drugi uzroki, da se sedaj še ne vrne k svojemu sinu. Vlada srbska bi baje ne bila nasprotna njenemu prihodu, regenti so se pa iz političnih ozirih njenemu povratku odločno ustavljali. — Srbski trgovci so jako nevoljni, da Avstrija ovira izvoz živine iz Srbije, češ, da v Srbiji razsajajo razne kužne živinske bolezni. Srbi so dijo, da s tem hoče Avstrija le pritiskati na Srbijo, da bi zopet se poprijela prejšnje politike. Dokler je Garašanin vladal, je namreč v Srbiji bila živina vedno zdrava.

Opozicija bolgarska posluhuje se vsakojakih sredstev, da bi vrgla Stambulova. Sedaj razširja vesti, da bode Bolgarija odstopila Avstriji trdnjavo Vidin in pristopila k tripelalijanci ter da v Bolgarijo pride več avstrijskih častnikov. Narod pa teh vesti ne veruje in se sploh za politiko malo briga. Kakor sedaj kaže, se bode opoziciji težko posrečilo vreči Stambulova, zlasti ker ni jedina. Opozicija nema pravega vodje, Radoslavov je že zgubil vso veljavo, Karavelov je že popolnoma pozabljen in Cankov pa biva v inozemstvu.

Poslednja desetletja je germanizacija pruske Litve ogromno napredovala. V krajih, kjer so bivali sami Litovci že redkokrat čuješ litovsko govorico. Nemški listi se seveda tega vesele in trdijo, da je to v interesu države, pa tudi v interesu Litovcev samih. Mnogi litovski rodoljubi so pa drugačnih mislij in jeli so se upirati ponemčevanju. Osnovali so več društev, ki delujejo za ohranjenje litovske narodnosti, in začeli izdajati list „Varpas“ (Zvon). Nemce strašno jezi, da so se Litovci začeli zavedati svoje narodnosti.

V Napolj prišli so odposlanci šoanskega kralja in vsprejeli so jih z vsemi vojaškimi častmi. Pri vsprejemu bili so tudi zastopniki vnanjega ministerstva, prefektura, občine in afriške družbe. Njih prihoda so se v Italiji jako oveselili, kajti prijateljstvo šoanskega kralja Menelika je za Italijo velike važnosti, odkar si je prisvojil Abesinijo. Če bi se sprli z njim, utegnil bi jih še pognati iz Masave, ko se sam dobro utrdi. Odposlanci ostanejo toliko časa v Napolji, da se kralj vrne v Rim, potem pa tudi odpotujejo v italijansko prestolnico.

Dopisi.

Iz Št. Jurja ob Taboru 22. avgusta. Malo, zelo malo župnij je že doletela kdaj jednaka sreča, kakoršna pričakuje nas Šentjurčane. Vsaj naša fara še ni praznovala take redke slavnosti, dasi obstoji že nad dve sto let. Naš župnik namreč, prečastiti gospod Fran Globočnik, zlatomašnik, kn. šk. duh. svetovalec, odlikovan z zlatim krišcem s krono daroval bode 15. septembra t. l. demantno mašo. Že redkost demantne daritve sama ob sebi bi bila slovesnost, da bi je ne povečala še častitljivost in priljubljenost darovalčeva. Rojen v sosedni nam fari Braslovški dosegel je g. jubilar redko starost osemdeset in štirih let ter že v naši župniji krstil in pokopal jeden zarod. Nebrojno število zaslug si je pridobil v teku teh dolgih let za nas in naš okraj v duševnem in gmotnem oziru. Čegavo srce torej ne bo na slavnostni dan kipelo veselja in gorečih želj, da bi nam bilo usojeno, še dokaj let imeti mej seboj častitljivega starčka?

Iz Škofjeloke 20. avgusta. [Izv. dopis.] Ne morem drugače, da ne bi spravil na dan, kar mi že davno na srci leži. To pa se tiče molitvenih knjižic. Dandanes mora vsak človek imeti svojo pravico ali patent, če hoče da mu dovoljeno tržiti s tem ali onim predmetom. To je tudi popolnoma

In Podlesci stiskali so trdo v pesteh težke gorjache in iz polnih grl pritrjevali seljaku Štoviću iz Lstiboča, da se ne dadé in če bi jih jedenkrat izvažali iz njihovih hiš in koč kakor mrhovino, da bodo to že preprečili!

V okrajih izvajali so gospôda svojo trmo z vsem poudarkom. V marsikateri vasi prišla je k pogrebu cela stotnja in na mnogem pokopališču prišlo je mej narodom in mej vojaštvom do krvave bitke.

„Na Dunaji nemajo kaj delati!“ rekel je narod. „In zato se izmišljajo, kako bi nas ponižali do živali!“

In mnoga glava se je žalostno povescila, mnogo staro oko se je skalilo, mnogo z brezbrojnimi gubami pokrito obličje se je porosilo, mnog jezik izgovoril je strašno kletev, mnoga desnica dvignila se je proti nebu v divjo grožnjo in mnoga usta odprla so se v grozne obtožbe!

„Nikdar še ni bilo tega v Čehih!“

„Ino seveda ni bilo! — A pridejo hujše stvari in nastanejo hujši časi!“

In cele, srebrolase glave sklonile so se še niže, še žalostneje, stare oči kalile so se še temneje in po razbrzdanem obličju kanila je vroča solza za solzo!

(Dalje prih.)

prav. Prav pa ni, da so v tem oziru izvzeti nekateri duhovniki. Tako je zadnjič, ko je bila birma v Polhovem Gradcu, g. kaplan z lece oznanil, da naj kumi in kumice otrokom ne kupujejo družega, kakor molitvene knjige, in sicer pri njem (gosp. kaplanu), ker jih ima vsake vrste. In res je vsled tega g. kaplan veliko knjig prodal in za precej lep dobiček.

Veseli me, če pride mnogo molitvenih knjig mej naš narod, a omenjeni način ni pravi, ker škoduje kramarje in knjigovezce presilno. Ti plačujejo davke, plačujejo svoje delavce, vozijo se po semnjih z velikimi stroški, potem pa naj gledajo, kako jim g. kaplan ves zaslužek pred nosom pobira.

Naj reče kdo, kar hoče, to ni prav, to ne gre. Kramarji in knjigovezci vračali so se z izgubo domov in se povpraševali, čemu pač plačujejo patent, ako se jim takim načinom onemogoči vsa kupčija. Vsaka stvar ima svojo mero, tudi tukaj je je treba, kajti ako se bode še nadalje tako postopalo, ni se nadejati dobrega sada.

Od sv. Duha nad Krškimi 19. avgusta. [Izv. dop.] Izročili smo dne 13. avgusta materi zemlji, sina Vinkota Kaplerja, dijaka IV. gimn. razreda. Pokojni bil je zelo nadarjen mladenič, ter nada i veselje starišem in sorodnikom. Šolo obiskoval je v Ljubljani in bival pri svojem strici gospodu dr. Kaplerju, kateri je zanj prav ljubeznivo skrbel. Ob počitnicah je navadno hodil v svoj rojstveni kraj in jih tam prebil. Ravno tako je tudi letos storil in to v zadnjič. Da bi si ogledal več sveta, šel je peš domov iz Ljubljane, a od tu v hrvatsko stolnico Zagreb. Mej potom iz Zagreba domov zadela ga je solnčarica. Prišedši k svojim domov, ga je bolezen vrgla na posteljo, s katere ni več vstal. Pridružila se mu je še hujša bolezen legar in čez 8 dni pa v neznanih mukah izdihnil svojo blago dušo v 16. letu dobe svoje. Bil je pokojni ves vnet za svojo domovino in vrl Slovenec z dušo in telom. Čital je vedno slovanške knjige ter se priučil dobro hrvatskega in ruskega jezika. Da ga je vse spoštovalo, pokazalo se je pri pogrebu. Zbrala se je velika množica ljudi, da spremi dostojno blazega mladeniča k večnemu počitku. Pevci so mu zapeli doma pri rakvi žalostinko: „Blagor mu, ki se spoti!“ in na mirodvoru nagrobnico: „Jamica tibi“ — Bodi mu zemljica lahka!

Iz Kale pri Logatci, v avgustu. [Izv. dopis.] Kritično-zmotljivi „vremenski prorok“ Falb, nezmotljivo-kritični a stanovitni pasji dnevi nas že cele tri tedne pritiskajo in dali so mi povod, odpraviti tudi od tod par vrst v predale našega starejšega dnevnika, da ne bode morda mislili, da je v našem kotu tastran gozda življenje otrpelo, ali pa še celó — udušilo se.

Kar se tiče našega splošnega „položaja“ izza zadnjih pasjih dni, moram pa omeniti, da se je le-ta, kar se léline tiče, zelo poslabil! Dà! Polje rodilo bo letos slab sad, in malo plačila bode prejel naš kmetovalec za svoj celoletni trud in pot. Pogled na polje — zadostuje tej trditvi našej, dokazov zdaj leži obilo že pred nami! . . . Na sto in sto stotov sená odnesli so v preteklih tednih večni naliivi po tukajšnjih ravninah in dolinah ter uničili tako čez noč obilo krme. Za drag denar bode si moral marsikateri gospodar sedaj seno kupovati, vesel bode, da ga bo sploh dobil! Jednako kritičen je položaj na polji. — Krompirja dve tretjini uničila je guiloba, ravno tako fižola in deloma graha, ovsa pridelalo se bode povsem malo. Žita ne obljubujejo istotako nobenega povoljnega uspeha, in ostali sadovi obnesli se bodo k večjemu za silo. Jesen letošnja se bode v obče slabo obnesla za našega kmetovalca, zbog tega je vseskozi pomilovanja vreden!

Gledé sadja pa tudi ni kaj posebno ugodnega omeniti, ker so mu tudi tod gosenice močno škodovali. Pridelek bode torej komaj imena vreden. — Iz tega kratkega poročila se dá razvideti, da so zadnji štirje tedni uničili našemu kmetovalcu tega okraja, — bodisi že potem v Cérknici, Planini, v Logaški bližavi, po Rovtarskih rebrih in drugod veliko kapitala, za katerega si ne bode vedel in mogel najti — nadomestila — Babjeverni svet sicer trdi, da so pasji dnevi letos morali tako pasje-kritični biti, za to baje, ker si — „psa v „Pratiki“ gledata drug družemu v g . . . c“, a pravo preprečilo vsem tem nezgodam bilo bi vender-le to, da bi se bili pasji dnevi in kritično vremenski Falb že pred štirimi tedni poslali —: rakom žvižgat — na Unec, kjer še ni — račje kuge!

Pisma iz Pariza.

(Piše A. Bezenšek.)

VII.

8. avgusta.

(Palača svobodnih umetnosti: Stara prometna sredstva; gledališna razstava; glasba; geografija; rokodelske in industrijske šole; optika; različni človeški poslovi in delavnosti. Svobodne umetnosti pri raznih narodnostih.) (Konec.)

Šola za razna rokodelstva in za industrijo. Lepo cvetje, umetno napravljeno, da ga je od pravega komaj razlikovat mogoče, vsakovrstne bižuterije, železni proizvodi itd. Razun specialnega dela uče se učenci tudi drugih predmetov: jezikov, geometrije, risanja itd. Razstavljene so njihove naloge po teh predmetih. Povsod vidiš, da je pisano čisto, redno po mogočnosti pravilno. Predstavljen je model cele šole, kako rešuje učitelj z učenci geometrijske naloge. Vsak učenec ima pri sebi veliko tablo, dolgo in široko, kakor je sam, in na njo napiše rešeno nalogo. Na dano znamenje povzdignejo vsi učenci na drogu viseče table in jih obrnejo proti učitelju, kateri s pomočjo še jednega izmed učencev takoj vidi, da-li je pravilno ali nepravilno, pri vsakem učenci.

Iz tega salona se pride v oddelek za optiko. Tukaj je zmerom polno žen, starih in mladih; povsod se vrste okolu. Kako to? Kdaj ste še čuli, da se one za optiko toliko zanimajo? Jaz sam sem se na prvi pogled začudil. A čakaj, da vidimo. One se vrste pred zrcali, katera so postavljena v vseh veličinah in oblikah okolu in okolu. To je za nje, da se morejo tako-le od vseh strani dobro ogledati. Toliko drugih reči so že vidile v razstavi, zakaj ne bi še enkrat sebe, saj so vendar lepe. Privoščimo jim to in napotimo se dalje.

Kakov kontrast! Arheologija: stare sablje, puške, samokresi, pištole, bombe in granate! A žene nebene!

Le še dalje naprej! Tukaj vidimo prebivalce iz severa in iztoka, kako oni svoja dela opravljajo. Eskimo hodi po snegu z dolгими krpljami pod nogami, da se ne pogrezne. Tam se vozi drug na sanéh, katerim je predprežen severni jelen. Tukaj stoji šotor, v njem žena, ki ziblje otroka, a ne v krasnej zibelki kot Parižanke, ampak zavitega v kipe, ki vise na vrveh. „Uboga žena!“ (pauvre femme) čuješ klicati tu pa tam med gledalci. Tudi so predstavljeni delavci v sibirskih rudnikih. To je stoka in joka. A Kitajci pri svojem domačem poslu kažejo bolj vesela lica: jedni tešejo, drugi pletejo, tretji izdelujejo lončeno posodo, četrti jo okrasujejo z živimi barvami. V kotu je še jedna kovačnica iz Afrike; v njej črn kovač skoro popolnoma gol, razbija s kladivom toplo železo, a primitiven meh mu goni njegova žena. To so pa ciganske kovačnice, ki sem jih večkrat videl v orijentu prav luksurične proti tej afrikanski kovačnici.

Medicina in kirurgija objemate salon, ki meri 628 kvadratnih metrov.

Potem pa pridejo na vrsto razstave svobodnih umetnosti pri raznih narodnostih. Nižezemska, Belgija, Švicarsko in Rusija zavzemajo vsaka po jeden oddelek. Največega ima Švicarska, kateri meri 596 kv. m. V belgijskem oddelku je zanimivo gledati učena sredstva za slepce in njih izdelke, med katerim se nahajajo celo cvetlice. Slepec, pa barve v cveticah, kako je mogoče to kombinovati? — Sploh so pa vse reči, ki se tičejo belgijskih šol, za učitelja prav zanimive. Dobrih šolskih knjig v francoskem jeziku sem našel med njimi; potem zemljovidov, globov, strojev itd. A najmišneje je oddelek za odgojitev otrok pred šestim letom. Šolskih klopij je videti vsake vrste, bolj ali manj praktičnih.

Pri muzikalnih instrumentih belgijskih vzbuja občo pozornost glasovir podoben harfu (Clavier-harpes). Ima klaviaturo kot vsak glasovir, a ob njej stoji harja v navadnej velikosti. Igrala je ravno na njem mlada Belgijka, ter izvalila iz tega novomodnega instrumenta najmileje glasove. Čisto, polno, a sladko done te strune; v njih je neka posebna milina in nežnost, brez vsakega hrupa in prisiljenosti.

Belgija je bogata na knjižnih izdelkih. Ne samo lepega papirja, nego tudi čistega tiska in lepih obvezkov najdeš pri njihovih knjigah.

O Švicarske in Rusiji bi se dalo veliko več govoriti, nego bom zaradi pomanjkanja časa in prostora tukaj povedal.

Švicarska je izločila lepih zemljovidov, reliefnih kart, atlasov itd. Zanimiv je fantom kak so

prepleteni živci v človeški glavi in v hrbtišči. Ta fantom je kupilo že 60 univerzitetnih muzejev. Jedna gospa, ko je to gledala, in opazila one ru-deče kroglice, kjer mali so centri živcev, mislila je da ima pred seboj bonbone na nitkah napeljane. V Cirihi je šola za umetne ženske izdelke; ta je poslala jako krasnih reči. Neki knjigovezec je razstavil strašno veliko knjigo „Conto corrente“; tako velike knjige jaz še nesem videl, meri nad meter dolžine, blizu meter širine in 30 cm debeline. Tehnika Winterthurska in druge so izločile dosta šolskih aparatov, napravljanih od raznih profesorjev.

Ruski trgovci, ki so na svojo roko raznih proizvodov v razstavo poslali, je dosta znatno število. Lepi so ruski kožuhi, med njimi nekaj jako dragocenih. Videti je dragocenih oprav za pravoslavne cerkve; delo ni kaj posebnega, samo vrednost je visoka. Tiskarstvo ni slabo, niti vezanje knjig. A več ukusa ne bi škodilo. Med tiskarji sem zabeležil Jurgensona, med knjigarji Sitina in Drugarje iz Moskve. Iz Peterburga so zastopani bratje Var-guninovi v knjigah in papirji.

Specijalnost ruska so samovarji. Teh je lepa kolekcija. A kaj krasnega so okrašenja za vrat in roke, kakor jih nosijo Rusinje. Posebno lepo pristuje to k narodni obleki, katere je tudi dosta razstavljene. Prepletena je nenavadno z zlatimi in srebrnimi nitkami, zato je tudi dosta dragocena.

Ker ni Rusija oficijalno zastopana, to ni pravega plana v tem oddelku, niti ni zastopan deseti del vseh važnejših ruskih proizvodov. Škoda, kajti Francozi in Angličani se dosta zanimajo za ta oddelek, pa ne morejo v njem najti, tega, česar iščejo in kar so pričakovali.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Gg. dr. Lovro Požar in Karol Šega, suplenta na gimnaziji v Ljubljani, imenovana sta pravima učiteljema na gimnaziji v Novem Mestu. — G. Anton Kerer, profesor na gimnaziji v Novem Mestu premeščen v Feldkirch.

— (Za gimnazijo v Celovcu) imenovan je ravnatelj dr. Robert Latzel, profesor na Dunaji.

— (Dr. Amoroso) je svojo odpoved deželnozborskega mandata zopet umaknil, ostane torej še poslanec.

— (Potrjena volitev.) Cesar potrdil je volitev g. dr. Josipa Serneca načelnikom, g. Ivana Hausenbichlerja namestnikom okrajnega zastopa Celjskega.

— (Hrvatski tamburaši) nastopajo v Parizu z izrednim uspehom. Svirali so že na mnogih krajih, a želi povsod veliko pohvale in priznanja. Preteklo sredo svirali so pri medicinski soireji in dobili v priznanje zlato lovoriko.

— (Novi deželnoobrambeni teritorialni okraji.) Deželnoobrambeno poveljništvo v Gradci obsežalo bode Štajersko, Koroško, Kranjsko, Trst, Istro, Gorico in Gradiško z batalijonskimi okraji 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 72, 73 in 74.

— (Požar v Godešičah pri Škofjiloki) uničil je 19 posestnikov 20 hiš, gospodarskih poslopij in kozolcev. Zgorelo je jako veliko orodja, pridelkov in obleke in iznaša vsa škoda blizu 25.000 glđ., dočim so vsa pogorela poslopja zavarovana le za 8760 glđ. Da se požar ni razširil še dalje za to gre hvala gasilnim društvoma iz Kranja in Škofjeloke, bližnjim sosedom in žandarmom. Ogenj začel se je v posestnika Gašp. Avgustina kolarnici, zažgali pa so otroci, ki so si igrali z žveplenkami.

— (Na Savi) dne 22. avgusta: Sinoči je med Zagorjem in Savo ponesrečil se nek umirovljen finančni stražnik. Mož šel je kljub prepovedi in kljub temu, da se ga je prošli petek dvakrat odgnalo s proge ter javilo ga dotičnemu oblastvu, zopet po prepovedanem potu s Save domov v Zagorje, ne pomislivši, da za njim vozi tovaren vlak. Nekako ob 11. uri našel ga je železniški čuvaj v tiru ležečega vsega v krvi, z razbito glavo, hropečega in nezavestnega. Umrl je kmalu potem, predno mu je došla kaka pomoč. Siromaka je večkrat metalo „božje“. Morda ga je i pri tej nesrečnej pri-liki vrglo; mogoče pa tudi, da ga je podrl in potem poškodoval sam za njim s Save prihajajoči vlak. Mrtveca prepeljali so v Zagorsko mrtvašnico, kjer se uradno pregleda.

— (Vabilo k občnemu zboru „Sloga“) katoliškega slovenskega političnega društva v Ormoži, ki bode v četrtek dne 26. septembra 1889

ob 3. uri popoldne v „Sovinej“ gostilni. Dnevni red. 1. Poročilo društvenega vodstva o društvenem delovanju in stanju. 2. Volitev novega odbora. 3. Vsprejem novih udov in uplačevanje društvenine. 4. Predlogi. V Ormoži, dne 21. avgusta 1889. Dr. Ivan Omulec, predsednik.

— (Vabilo.) „Ormoško okrajno učiteljsko društvo“ zborovalo bode dne 5. septembra t. l. ob 11. uri predpoludne v Ormoški šoli s sledečim vspeedom: 1. petje (od 10.—11. ure); 2. zapisnik; 3. dopisi; 4. prostovoljno predavanje; 5. naveti. — Temu zborovanju sledi banket na čast upokojenemu nadučitelju g. Josipu Majcenu v gostilni g. Kapusa v Ormoži. K mnogobrojnej udeležbi vabi p. n. tovariše, prijatelje šole in bivše učence g. Majcena najuljudneje odbor.

— (Strupena rosa.) Vinograde okolu Ormoža proti Ljutomeru je strupena rosa tako poškodovala, da so skoro suhi. Le oni posestniki, ki pridno škropili, rešili so si deloma pridelek.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zader 22. avgusta. „Katoliška Dalmacija“ piše, da se bode večina deželnega zbora dalmatinskega v kratkem izjavila za zjedinenje Dalmacije s Hrvatsko in Bosno. Poslednja se namreč tudi reklamuje kot hrvatska dežela. Rečeni list še dostavlja: zahteva glede Bosne vzdržala se bode tudi proti željam diplomacije.

Sofija 22. avgusta. (Izvestje Reuterjevo.) Semkaj došle so vesti, da je v Beligrad priplula ladija napolnjena z orožjem. Po drugih poročilih se Srbija še vedno oborožuje, kar tukaj vzbuja nekako nemirnost zlasti zaradi sovražnih člankov v oficijoznih srbskih listih.

Peterburg 22. avgusta. Govori se, da je brat prejšnjega ministra grofa Ignatjeva imenovan generalnim guvernerjem v Kijevu.

Dunaj 23. avgusta. Okrajni sodnik v Kamniku, Schneditz, imenovan deželnega sodišča svetnikom v Ljubljani. — Cesar, ki je zjutraj došel, vsprejel je dopoldne v avdijenciji ministerskega predsednika Tiszo, ki se je popoldne ob peti uri odpeljal neposredno v Ostende.

Solnograd 23. avgusta. Šah ob 8. uri zjutraj na Dunaj odpotoval. Na kolodvoru prišli so se posloviti načelniki oblastev, dostojanstveniki in častniki. Šah spremstvom šel mimo častne kompanije, godba pa med tem svirala perzijsko himno.

Strassburg 23. avgusta. Pri gala-dinerji napil cesar na blaginjo zvestih državnih dežel. Sprevod 100 društev z navdušenimi ovacijami na cesarsko dvojico vršil se najsijajneje.

Strassburg 23. avgusta. Cesar in cesarica odpotovala ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj med zvonjenjem in zopetnimi navdušenimi pojavi v Metz.

Razne vesti.

* (Krakowska akademija) je sklenila, da pošlje v Carigrad učenjaka dr. Korzeniowskega, da bode preiskaval arhive. Ogorska akademija znanostij je od sultana dobila dovoljenje, da sme preiskavati arhive v Carigradu in je torej sklenila, da pošlje tja komisijo, katerej se bode pridružil imenovan poljski učenjak. V biblioteki Starega Seraja je mnogo rokopisov, ki se tičejo poljske in madjarske zgodovine. Ondu so rokopisi iz biblioteke Matije Korvina in rokopisi, ki so bili last Vladislava III. Varnenčika. Poslednje rokopise bode preiskaval dr. Korzeniowski.

* (Za dnevnike) porabi se vsako leto v Starem in Novem svetu do 120 milijonov kilogramov papirja. Časnikarstvo daje torej fabrikantom kaj lep zaslužek.

* (Sedeminpetdeset dobitkov, za katere se nikdo ne oglasi.) Nedavno je naznanila Otomanska banka v Carigradu, oficijalna izplačilnica turških srečk, da za sedeminpetdeset dobitkov turških srečk izžrebanih poslednjih sedemnajst let se nihče ne oglasi. Med temi dobitki so 4 po 600.000 frankov, 7 po 300.000 frankov, 4 po 60.000 frankov, 2 po 25.000 frankov, 14 po 20 tisoč frankov, 6 po 10.000 frankov in 21 po 6 tisoč frankov. Poleg tega še več dobitkov po 3000, 2000, 1250 in 1000 frankov. Marsikateri ubožec, ki je vse svoje premoženje uložil v turške srečke ter jih pusti kje ležati; meneč, da neso nič vredne, je lastnik lepega premoženja, pa sam ne ve za to. Kdor ima kaj turških srečk, naj si preskrbi seznam neizplačanih dobitkov in pregleda, če je kaj dobil, morda se mu trud izplača.

* (Znak časa.) V Parizu otvorili so prodajalnico za čaj, v katerej prodajajo samo aristo-

kratične osebe. Gospodar, bivši častnik, ima naslov vojvode; prvi trgovski pomočnik je princ; oče njegov je general, kateri ima toliko sorodnikov iz knežjih rodbin, kolikor bitev je zgubil. Drugi pomočnik je grof, kateri more naštetih več prednikov, nego imajo vrst čaja v prodajalnici. Tretji pomočnik je marki, ki je posebno spreten v zavijanju čaja. Raznašalec je baron. Kupčija gre jako dobro.

— (Nakrat umrl.) Noben pazni bralec ne bode položil iz roke večjega lista, da ne bi čital tega naslova. Grozen gost imenuje se „mrtvoud“, ki takoj in nepričakovano, včasih najmočnejšega človeka, ne da bi bil prej kaj bolan, spravi iz življenja. V največ slučajih se pa mrtvoud že naprej napoveduje in je nujno priporočati vsem, kateri imajo uzrok bati se mrtvouda, da na to pazijo in se hkratu seznanijo z Rom. Weissmann-a načinom, kako se mrtvoudu izogniti, ki se opira na samo dietetična načela. — V 17. izdaji izšla brošura „Ueber Schlagfluss“ dobi se zastoj in franko pri lekarni J. Svobodi v Ljubljani. (620)

LJUBLJANSKI ZVON
stoji
za vse leto gl. 4.60; za pol leta
gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Loterijske srečke 21. avgusta.
V Brnu: 32, 72, 57, 88, 12.

Tujci:
21. avgusta.
Pri **Malič**: Munk, Blum, Bruckner, Novak, Oko-
žurak z Dunaja. — Lutoschinsky iz Trsta. — Devescovi
iz Trsta. — Kudlich, Kendjelič iz Serajeva. — Kumel iz
Gorice. — Perz iz Londona.
Pri **Slonu**: Hutter, Lustig, Tomas, Herrkorn, Kesz-
thely z Dunaja. — Dolenc, Sudt iz Maribora. — Schmidl
iz Celja. — Cosulic iz Opatije. — Burgstall iz Gradca. —

Bojanović iz Zagreba. — Weil iz Pulja. — Bartschof iz
Trsta. — A in B. iz Celovca.
Pri **Južnem kolodvoru**: Emsel iz Radgone. —
Walsa, Karl iz Celja. — Fon, Sany iz Trsta. — Löw z
Dunaja. — Stebich iz Pulja. — Golob iz Škofje Loke.
Pri **Avstrijskem cesarji**: Pinser iz Budimpešte.
— Schmutz iz Komna.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
22. avg.	7. zjutraj	733.5 mm.	14.6° C	brezv.	megla	
	2. popol.	731.4 mm.	27.3° C	sl. zah.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	731.9 mm.	20.6° C	sl. svz.	d. jas.	

Srednja temperatura 20.8°, za 2.4° nad normalom.

Dunajska borza
dné 23 avgusta t. l.
(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gl. 83.65	gl. 83.65
Srebrna renta	84.75	84.75
Zlata renta	109.70	109.90
5% marčna renta	99.60	99.50
Akcije narodne banke	907	907
Kreditne akcije	305	305.50
London	119.30	119.20
Srebro		
Napol.	9.46	9.45
C. kr. cekini	5.64	5.63
Nemške marke	58.30	58.22 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	131 gl. 75
Državne srečke iz l. 1864	100	174
Ogerska zlata renta 4%		99
Ogerska papirna renta 5%		94
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		
Dunava reg. srečke 5%	100 gl.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		119
Kreditne srečke	100 gl.	184
Radolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	127
Tramway-društ. velj 170 gl. a v.		228

Učenca

13 do 14 let starega, z dobrimi spričevali, kateri ima ve-
selje do trgovine, **vsprejme takoj**

M. Brilej,
(670-2) trgovec z mešanim blagom na Vrhniki.

Išče se učenec
za prodajalnico s specerijskim blagom.
Kje? pove upravnistvu tega lista. (672-1)

V pavolnej tkalnici v Litiji
vsprejme se takoj več
izučenih tkalk
v trajno delo pri jako dobrem zaslužku. (Spretno
tkalke zaslužijo ondu do 5 gl. in več na teden.) (637-4)

Fine istrijske
brinjevice
prodaja (671-1)
Anton Mizzan v Pazinu (Istra).
Uzorcji s ceno franko.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze odkritosrčnega in tolažilnega sočutja
mej dolgotrajno boleznijo in ob nepopisni, žalostni, istinito pretresujoči
izgubi svojega preljubljenega, nepozabnega soproga

DR. MAKSA SAMCA

izrekam darovateljem prekrasnih vencev in za mnogobrojno udeležitev
pri pogrebu vsem sorodnikom, prečastitemu g. dekanu Jan. Oblaku in
drugi duhovščini, č. oo. frančiškanom, pevskeemu društvu „Liri“, do-
mači požarni brambini in čitalnici, mestnim odbornikom, meščanski kor-
poraciji, deželni poslanca g. baronu Apfaltrernu in Janku
Kersniku, gg. častnikom c. kr. prabarne, gg. uradnikom, učiteljem
deške in dekliške šole, deputaciji zdravnikov, gg. dr. Ambrožiču in
dr. Dereaniju, Kamniškim gospem, domačim in tujim prijateljem in
znancem ter drugemu p. n. občinstvu svojo najiskrenejšo zahvalo.

V Kamniku, dne 23. avgusta 1889.

(673) Terezija Samec.

Radenska
kislá voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilo s edinstvo proti mehur-
nim boleznim, kamenu v mehurju, pro-
tinu, dalje proti boleznim v že-
lodci, mokril, dolgotraj-
nemu kataru dihal,
zlatej žili in
zlatenici.

Poskusi doktorjev: Garrod, Biswanger, Car-
tani. Ure so dokazali, da ima ogljenokislí
litij največje raztopilno moč pri sečnokislíh
usodnih izločkih, iz česar se sklepa na naj-
ugodnejše učinke Radenske kisle vode.

Kot
okrepčujoča
pijača z vinom ali
sadnimi sokovi in slad-
korjem pomešana, je Ra-
denska voda v obče priljubljena.

**Kopalnice Ra-
densko**
Kopanje v slatini in
v jeklenici upliva po-
sebnost pri: protinu,
bolečinah mokril,
malokrvnosti, žen-
skih boleznih, sla-
bosti i. t. d.

**Stanovanjske po-
celi.**
Prospekt
(brezplačno) od rav-
nateljstva: ko-
pališče Radence
blizu Ljutomeru

**Radenska kislá voda, ob vznožji Slovenskih gorc, ne za-
menjati z Radgonsko, to je Radkersburger.**

Čeravno Radenska kislá voda stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se
peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline.
To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo na-
vadno le prosto ali manj trdno spojene ogljikove kisline, ki se že pogubi in raz-
kadi, kakor hitro se steklenica odmaša. (264-19)

Zaloga Radenske kisle vode pri F. Plautz-ju in M. Kastner-ju v Ljubljani.

Cena zvezku 60 kr., eleg. vez. 1 gl.

JURČIČ-EVI ZBRANI SPISI.

Ravnokar je izšel in se dobiva v
„NARODNI TISKARNI“

VIII. zvezek
Jurčič-evih zbranih spisov.

Vsebinska:

Cvet in sad.

Izvirni roman. („Slovenska knjižnica“ 1877.)

Bela ruta, bel denar.

Povest. (Slovenski Narod 1874.)

Zvezek stane 60 kr., elegantno vezan
1 gl. — Pri vnanjih naročilih velja poš-
tina za posamični nevezani zvezek 5 kr.,
za vezani 10 kr. — Dijaki dobivajo Jur-
čič-eve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod,
ako si naročijo skupno najmanj 10 izvodov.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 16. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gl.,
za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gl. na leto. — Udje c. kr. kmetijske
družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gl.,
na 1/2 strani 8 gl., na 1/4 strani 5 gl. in na 1/8 strani 3 gl. Pri večih naro-
čilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega
sprejemata le Haasensteln & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani,
v Salendrovih ulicah št. 5.

Z l. 1889. nastopi „KMETOVALEC“ VI. letnik. „KMETOVALEC“ je edini
večji gospodarski list in ob enem največji, zato ni čuda, ako je med najbolj
razširjenimi slovenskimi listi. V l. 1888. prinesel je „KMETOVALEC“ na 212
straneh velike oblike 80 večih in 105 manjših gospodarskih in sicer poljedel-
skih, živinarskih, vinarskih in gozdnarskih člankov, nad 135 splošno zanimivih odgovorov na gospodarska vprašanja, katere so stavili
naročniki uredništvu, blizu 175 gospodarskih novic i. t. d. To berilo razjasnjevalo je 50 podob. „VRTNAR“ je prinesel l. 1888. na 96 straneh velike osmerke
85 večih in 78 manjših sadjarskih in vrtnarskih člankov ter blizu 70 podob. — Berilo v „KMETOVALECU“ in „VRTNARJU“ je dan-
danes za naprednega kmetovalca tako važno, da ne sme biti slovenskega gospodarja brez teh koristnih listov. — „KMETOVALEC“ s
prilogo „VRTNAR“ stoji na leto 2 gl., gg. učitelji plačajo pa le polovico. Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo „KMETOVALECA“ s
zastojem. — Naročila sprejema c. kr. kmetijska družba v Ljubljani, v Salendrovih ulicah št. 5. Naročniki, ki vsopijo med letom, dobijo
vse izšle številke. (874-9)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.